

హాస్

టల్ కాకతీయ....

శివకంకరాజు నుండి శిలపు పుచ్చుకుని "వెక్ అవుట్" అయ్యేసరికి బదు ముప్పావయింది....
 'శృష్టా' కెళ్ళాలి.... ఆటోను తీసుకోవచ్చు రూంబాడు.... ఆటోవాలా పదహా నడిగాడు.... చాలా ఎక్కువన్నాం.... మరో బదు నిముపాలు బేరసారాలు నడిపాక, పన్నెండుకు కుదిరింది.... పన్నెండు కూడ ఎక్కువైనా ఆరుంపావుకలా "శృష్టా ఎక్స్ ప్రెస్" వుండటం మరో గత్యంతరం లేక అంగీకరించ వలసి వచ్చింది.... సామాన్లు ఎక్కువని, మేమిచ్చేది తక్కువని, బోటు బేరం కావటం వల్ల ఒప్పుకోవాల్సి వచ్చిందని సణుగుతున్నాడు ఆటో డ్రైవర్....
 సికింద్రాబాద్ స్టేషన్ చేరేసరికి సరిగ్గా ఆరుగంటల అయిదు నిముపా లయింది....
 "ఆటో స్పిడుకు" ప్రాణాల్ని ఆరవేతిలో పెట్టుకున్న మేము, ఆటో దిగుతూనే స్వేచ్ఛగా పూపిరి పిల్చుకున్నాం.... ఒక పది, ఒక బదు నోట్లు డ్రైవర్ కు అందించాను. అతడు బేబులన్నీ వెతికి, యిక లేసట్టుగా ఓ పాత రెండు రూపాయల నోటు అందించాడు.... రూపాయ లేదన్నాడు.... సరిగ్గా చూడమన్నాం.... మేమిచ్చిన పదహారు మాకే తిరిగి యిస్తూ పన్నెండును సరిగా యివ్వమన్నాడు విసుగ్గా!.... ఇక లాభం లేదనుకుని, ఆ రెండును అందుకుని, మా పదహారును అప్ప జెప్పేశాం... మిల్లర బాధితులం కదా! మరి....
 చూశావా! డ్రైవర్ ఎంత మంచాడో? కనీసం

బోర్డర్ వాలసిరి వేళ్లు

"ఏం చేసే వాళ్ళం.... నోర్మాసుకుని నెత్తిన చెతులు పెట్టుకునే వాళ్ళం...." అన్నాన్నేను....
 "ఎక్కడి కెళ్ళాల్సార్?" అంటూ మా కెదురుగా ఓ బోర్డరు నిలుచున్నాడు. వెప్పాను....
 "పదివ్వండి!"
 "పదా?!" అంటూ ఆశ్చర్యపోయాను.. వెంటనే 'సూట్ కేస్' అందుకుని నెత్తిన పెట్టుకుని, మిగతా రెండు "సూట్ కేసులు" దాని మిద పెట్టమన్నట్లు సైగ చేశాడు బోర్డర్....
 "అదేంటయ్యా! బాబూ!! బేరం కుదరకనే సామాన్లు నెత్తి నెట్టుకున్నావ్?" అంటూ శ్రీనివాసన్, బోర్డర్ నెత్తిమిద నున్న సూట్ కేసును అందుకున్నాడు.... ఏదైనా సరే! ముందు బేరం లేకుండా వ్యాపారం చేయడు శ్రీనివాసన్.
 "ఈ సార్ పదమని చెప్పాడు...." అంటూ నా వైపు చూశాడు బోర్డర్!..

"అరిస్తాం" అంటూనే శ్రీనివాసన్, బోర్డరును, సామాన్లను నాకు వదిలి, రామగుండం వెళ్ళించుకు "ఫస్ట్ క్లాస్" కొంటర్ వైపు నడిచాడు....
 "మీరు వెళ్ళాల్సిన బోగి యాటికీ చాలా దూర ముంటుందయ్యా! మాని మిరేయివ్వండి.."
 "చూడు బాబూ! మేము యీ వూరికి కొత్త కాదు కానీ మాయచేయడానికి..?" అని అంటూ యింకో బోర్డరెవరైనా వస్తే బాపుణ్ణు అనుకుంటూ దిక్కుల చూడసాగాను...
 "ఏంసార్! మాయ గియ అంటున్నారు.. మేము న్యాయంగానే అడుగుతున్నాం" అన్నాడు కొంత కర్కశంగా బోర్డరు ..
 "ఎందుగ్గాని బాబూ! నీ వదిగినట్లు పదివ్వలేం గాని వేరే బేరం చూసుకో? ఇప్పటికే ఆలస్య మయినట్లుంది" అంటూ శ్రీనివాసన్ టుకెట్ తో పాటు వచ్చాడు.
 "ఏంసార్! అలాగంటారు" తక్కువ సామాన్లున్నాయటండీ!!
 "చూడు బాబూ! ఇచ్చే వాళ్ళం మేము పుచ్చుకునే వాడివి నీవ్.. "

రెండైనా తిరిగి యిచ్చాడు ఏ ఒక్క రూపాయా మన చేతిలో పెట్టి.... నా దగ్గరుండేది యింతే! అంటే ఏం చేసే వాళ్ళం....?" అంటూ శ్రీనివాసన్ సిగరెట్ వెలిగించుకుంటున్నాడు.

"పదమనేలేదయ్య బాబూ! పది రూపాయలే అని అన్నా"
 "పోనీ ఎంతిస్తారు దొ రో?"

"పోనీ ఎనిమిదివ్వండి సార్! పుచ్చుకుంటాను...." అన్నాడు బోర్డరు.... కొంత దిగుతున్నాడు గురుడు.
 "చూడు బోర్డర్ మహాశయా! ఆరుకన్నా ఎక్కువ యిచ్చుకోలేం నాయనా?"- అన్నాడు శ్రీనివాసన్ కొంత వ్యంగ్యంగా!
 "ఇక మి యివ్వం సార్!" అంటూ బోర్డర్ వెళ్ళిపోలేదు.... మాకు కొంత దూరంలో నిలబడ్డాడు....
 మరో బోర్డర్ కనపడితే పరుగెట్టి కెళ్ళాడు

ఇంటర్విద్యార్థులారా!

1957 లో స్థాపించిన

రవి కళాశాల

[బాడీ పేట, గుంటూరు]

ఎన్నో వేలమంది
ఇంజనీర్లను, డాక్టర్లను
తయారుచేసి

ఆంధ్రుల అభిమానం
చూరగొన్న సంస్థ.
ఇప్పుడు ఇంటర్,
Bi.P. M.P. గ్రూపులతో
చదివే వారి కోసం

రవి పోస్ట్ ట్యూషన్

ఆగస్టు నుండి
ప్రారంభిస్తోంది

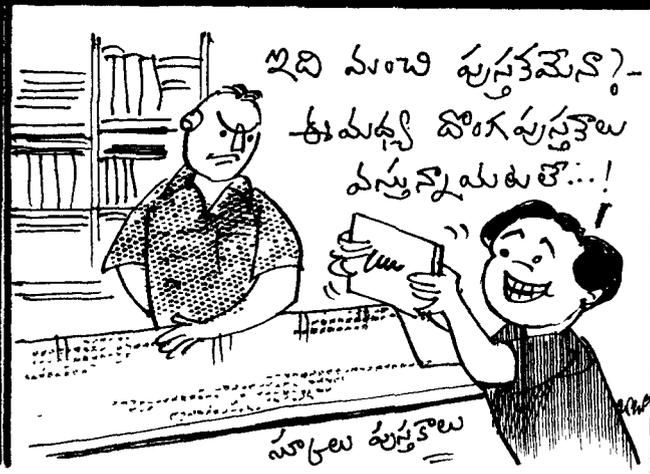
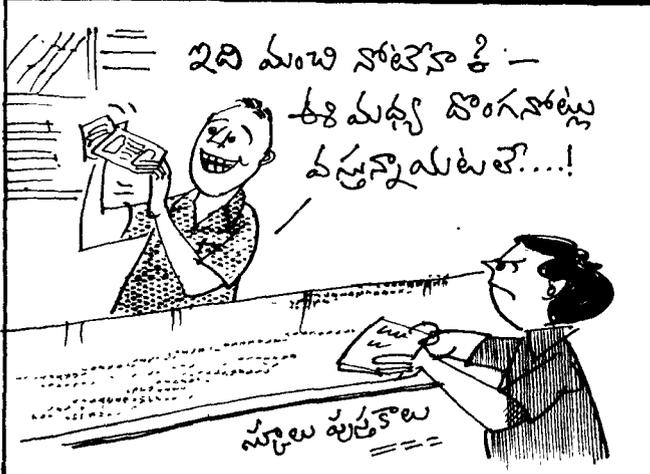
ట్యూషన్స్, గైడ్లు
అవసరం లేకుండా
ఇంటర్ ఫీర్స్ట్ లలోనే గాక
ఎంట్రన్సు ఫీర్స్ట్ లలో కూడా
నెగ్జానిక్ ఎంతో
ఉపయోగపడుతుంది.
వివరాలకు రు. 5/-లు
పంపండి.

సి. వి. ఎన్. ధన్,
చై రక్టర్.

"దోపిడి"

శ్రీనివాసన్... ఆ హార్డర్ వచ్చాడు....
 "పదిపానెవ్వరిది సార్!" అంటూ సామాన్ల చైపు
 మరోసారి చూస్తూ....
 ఇక బేరం చేయడానికి కూడా నోరు పెగలేదు...
 "వచ్చే బాబూ! వేరే బేరం చూసుకో?" అని
 అన్నాను...
 "వెధవ బోట! వెధవ బోట!.... అంటూ
 గొణుక్కుంటూ.... "ఓ వచ్చేనా పారేయండి!" అని
 అన్నాడు విసుగ్గా!
 "ఓరే! వెంకన్నా!! సార్లు ఆరుకన్నా ఒక్క పైసా
 కూడా యివ్వరేట్లా!" అంటూ మా పాత హార్డర్ మళ్ళీ
 రంగ ప్రవేశం చేశాడు...
 "అవును.... ఆరుకన్నా ఒక్క పైసా కూడా
 యివ్వం...." అంటూ మూతి బిగించాడు
 శ్రీనివాసన్....
 ద్రినుకు యింకో పది నిమిషాలు లుంది.... మాలో
 కూడ కొంత పట్టుదల పెరిగింది.... చూద్దాం! ఉన్నవి
 మూడు సూటు కేసులు, మరో రెండు చిన్న
 ఫ్రీఫ్రేజులు, చిన్న పళ్ళిగంపం.... అంతే!
 మేమే మోసుకుని వెళ్ళామంటే ఒకసారి
 తీసుకెళ్ళాలి? ఎలా?? మా కంపార్ట్ మెంటు
 వెతుక్కుని మా "సిట్ల" లోనికి తీసుకెళ్ళే! ఒకసారి
 మోయగలమా? ఊసీ నేనిక్కడుంది, శ్రీనివాసన్ ని
 తీసుకెళ్ళమంటే?.... ఊసీ తీసుకెళ్ళే
 కంపార్ట్ మెంట్లో ఎవరో తెలిసిన వాళ్ళుంటే
 ఫరవాలేదు లేకపోతే? ఈ మధ్య రైల్వేలో
 దొంగతనాలు కూడ ఎక్కువవుతున్నాయట
 కూడాను...
 "ఊసీ ఎనిమిదిచ్చేయండి సార్!"
 అంటూ మళ్ళీ సూటుకే సందుకుని నెత్తిన పెట్టుకో
 బోయాడు... రెండో హార్డర్ మమ్మల్ని ఏదరింపుగా
 చూస వెళ్ళిపోయాడు....
 "ఏం బరువుందని ఎనిమిది అడుగుతున్నావ్?"
 అన్నాడు శ్రీనివాసన్...
 మళ్ళీ మొదటి కొచ్చింది వ్యవహారం.... ఈ హార్డర్
 మమ్మల్ని వదిలేటట్టుగా లేదు... ఊసీ ఎనిమిది
 యిచ్చేసే?...
 "ఓరి! అప్పగా!! దొరలు ఏడిస్తారు గాని....
 ఎళ్ళు.... "అంటూ యింకో హార్డర్ వచ్చి
 సూటుకేసులు మా హార్డర్ నెత్తిమీద సర్దేసి,
 ఫ్రీఫ్రేజు అందివ్వ మన్నాడు...
 "ఊసీ లేద్దూ! ద్రి మవుతోంది" అన్నాను
 శ్రీనివాసన్ తో....
 శ్రీనివాసన్ యింకేం మాట్లాడ లేదు....
 అయినా దొరలు ఏడిస్తారు.... అంటే ఎనిమిది
 యివ్వడానికి ఎదుస్తున్నారనా? ఊసీ ఆరే
 తీసుకోమనా? లేక ఏడు రూపాయి లిస్తారనా?....
 అప్పి అనే మా హార్డర్ కు ఫ్రీఫ్రేజు అందివ్వలేదు
 మానవతా దృష్ట్యా! ఆ సూటుకేసు బరువు
 తెంచున్నాయో మాకు తెలుసు.
 ప్లాట్ ఫారమ్మీద పెద్దగా ప్రయాణిస్తున్నారు....

"అప్పి" పరుగు లేడుతున్నాడు.... వెంట నేను....
 శ్రీనివాసన్ నెమ్మదిగా నడుస్తున్నాడు....
 మా చేతుల్లో ఫ్రీఫ్రేజులు....
 అప్పి అగాదు.
 "ఫ్రీఫ్రేజులు కూడ యిలా యివ్వండి సార్!"
 "మేమే తెస్తాంలే!" అన్నాను...
 శ్రీనివాసన్ పళ్ళీ బుట్ట అందించాడు అప్పికి....
 అప్పి కదిలాడు.... వేగంగా!.... సూటుకేసులు
 బరువు బాగా వున్నట్లుంది. మోయలేక పోతున్నా-
 డేమోననిపించింది.... కొంత దూరం నడిచాడు...
 అగాదు.... మళ్ళీ చిన్న పరుగు.... వేగంగా నడవటం
 వల్ల చెమట్లు పడుతున్నాయి.... ఎర్రటి తుండుకో
 ముఖాన్ని తుడుచుకుంటున్నాడు. ఊసీ ఒక
 సూటుకేసు అందుకుంటే!.... ! అమ్మో!! ఏడు
 రూపాయిల్ని ఎదుస్తూ యిస్తూనే!
 ఊహా!! అప్పిలో వేగం తగ్గింది... నెమ్మదిగా
 నడుస్తున్నాడు.... క్యాస్ తగ్గి ఆయాసం పెరిగింది.
 అప్పి అడిగినట్లు యింకో రూపాయి యిచ్చేద్దాం!
 ఎంత కష్టపడుతున్నాడు... ఒక్కరూపాయి అదా
 చేస్తే మనకు పరిగివేసి లేదు.... ఇండాకా అటో వాలా
 చిల్లర లేదంటూ ఎగనామం పెట్టలే! అప్పి ఎంతో
 నిజాయితీగా అడిగాడు... మనం మోయలేని బరువు
 తను మోస్తాడు.... ఆ మోయడం తన బాధ్య
 తంబాదు అప్పి.... కాని ఆ బాధ్యత బరువు మనం
 మోయాల్సి వుంటుంది ఆర్థిక దృష్ట్యా!... ఏది
 ఏమైనా అప్పికి యింకో రూపాయి అదనంగా యిచ్చి
 అతని కష్టానికి విలువ యివ్వాలి.... అప్పి
 చేతుల్లోంచి బలవంతంగా పళ్ళీ బుట్టను
 లాక్కున్నాను....
 అడేంటి రైలు చివరంటూ వచ్చేకాను... మా 'బోగి'
 దొరకంటే!
 అప్పి అగాదు... 'బోగి' గురించి యింకో
 హార్డరుతో అడిగాడు-
 "ముందుగాలే వుండాలి.... 'దక్కిన్' వస్తాందట!"
 అంటూ ఆ హార్డర్ మరో ప్లాట్ ఫారం వైపు పరుగులు
 తీశాడు.
 మళ్ళీ వెనక్కి ప్రయాణం!....
 ఊసీ మరింత వేగం... పరుగు.... ఊపిరి
 ఎగబోతుంటూ అప్పి.... సూటుకేసులు
 జారిపోతున్నాయి... వోటిని సర్దుకుంటూనే అడుగు
 లేస్తున్నాడు. పళ్ళీ బుట్ట తాడు నా చేతికి మరింత
 రాపిడి తగిలించి కిసుకు పోతూ మంట
 పెడుతోంది.... చేతులు మార్చుకున్నాను...
 అప్పి పర్కం తా చెమట్లు పట్టి దాగులు
 పడుతున్నాయి.... నేను అప్పి వెంట నడుస్తూనే
 శ్రీనివాసన్ కోసం తిరిగి చూశాను....
 'కాఫీ కొంటర్' ముందు శ్రీనివాసన్ కాఫీ తాగుతూ,
 సిగరెట్ పిలుస్తున్నాడు నింపాడిగా!
 'అప్పి' అలిసి పోతున్నాడు.... కాళ్ళు
 తడబడుతున్నట్లు, మెడలు సూట్ కేసుల బరువుతో
 పంగి పోతున్నట్లు స్పందించి....
 హాపం రూపాయేమిటి? ఇంకో రెండు యిచ్చినా అప్పి
 కష్టానికి ఫలితం తక్కువే! ప్రతి 'బోగి'

చూసుకుంటూ వెళ్తున్నాం...
 "ఇదో ఇదే సారీ" అంటూ అప్పి ఉదాటున బొగిలోనికి దూకేడు... పై 'కెర్ట్' మిద సూటుకేసులు సర్కాడు... ఓ మూలగా నిలబడి, డబ్బుల కొసం చేయి చాచాడు... ఇంతలో శ్రీనివాసన్ వచ్చాడు
 "చూశారా! రాజూ గారూ!! ఎంట్రన్స్ గేట్ కెదురుగానే వుంది మన బొగి! ఎదురుగా వున్న కంపార్ట్ మెంట్ దాటించేసి, రైలు చివరకంటూ నడిపించి, మళ్ళి వెనక్కి తిప్పి ఏడు రూపాయల్ని మాయ జేసి కాజేస్తున్నాడు! ఎంత మోసం... " అంటూ శ్రీనివాసన్ తన చేతిలోటి డ్రిఫ్ట్ కేస్ సిట్స్ వుంచుతూ!....
 అవును... ఎదురుగానే వుంది ఎంట్రన్స్ గేట్!... అక్కణ్ణుంచే ప్లాట్ పారమ్మిదకు వచ్చాం! అయినా మాది తప్పే! బొగి ఎక్కడుందో కూడ చూడకుండా 'అప్పి' వెనకాలే గొర్రెలా వెళ్ళడం తప్పుకాదూ!...
 "భలే వాడివోయ్! 'గేట్' ఎదురుగానే కంపార్ట్ మెంటుందంటే ఏ రెండో మూడో యిస్తామని.. ఎక్కడో దూరంగా వున్నట్లు నాటకమాడి... నీతో పాటు మమ్మల్ని కూడ పరుగు రెత్తించి మాకు 'థోకా యిస్తున్నావో' ఈ 'బొగి' యిక్కడుందని తెలిస్తే మేమే మోసుకునే వాళ్ళం... " అంటూ ఎగసక్కంగా అన్నాను...
 "నాకు నిజంగా తెలీదండీ సారీ! రోజు రైలు చివర్లోనే యీ బొగి వుండేది... ఈ రోజే మారినట్లుంది...." ఎంతో ఆమాయకంగా అన్నాడు అప్పి...
 "మాయకబుర్లు చెప్పకు" ఇదిగో ఈ నాలుగూ వుంచేసుకో? యింతకన్నా యిచ్చేది లేదు... " అంటూ శ్రీనివాసన్ రెండు రెండు నోట్లను పోర్టర్ అప్పికి అందించాడు...
 అప్పి అందుకోలేదు...
 "అదేంటి బాబూ! ఒట్టి నాలుగా!! నేను పడ్డ కష్టం చూశారు. ఇది అన్యాయం బాబూ! ఏడు యిచ్చేయాలి అంతే! " నిర్భయంగా చెప్పాడు అప్పి....

నాకు మందుకోచ్చింది అప్పు వాలకాన్ని చూసి... అప్పి ఆడింది నాటకం కాదూ? సునాయానంగా మమ్మల్ని మోసం చేయలేదూ!!
 "సరే! నీవు పడ్డ కష్టానికి యీ నాలుగూ చాలదూ!.... తీసుకో?" అన్నాను....
 "న్యాయంగా యివ్వండి దొరా! 'బొగి' సంగతి నాకు తెలియదని సత్తె ప్రమాణంగా చెప్తున్నా బాబూ! మి సూటుకేసుల బరువుకు నా మెడ నరాలు పట్టుకు పోయాయి బాబూ!" అంటూ బతిమాలుతున్నాడు అప్పి...
 అప్పి నిజం చెప్తున్నాడనే అని పించింది నాకు.. హాసీ ఆమూడూ యిచ్చేస్తే!....
 ఈ నాలుక్కన్నా ఒక్క సైసా కూడా యిచ్చేది లేదు!... ప్రతి వెడద అవకాశం దొరికిందని ఎదుటి వాళ్ళు బుట్టో పడేయడమే! ఇంద తీసుకో" అంటూ నోట్లను తీసి అప్పి చేతుల్లో బలవంతంగా కుక్కాడు శ్రీనివాసన్...
 మార్లైలు కూతేసంది... డక్టర్ వస్తున్నట్లు...

కృష్ణా కదులుతున్నట్లు 'అనేన్స్' వెశారు...
 "బాబూ!...."
 "వెళ్ళవయ్యా! వెళ్ళు" కసిరాడు శ్రీనివాసన్....
 నా జేబుల్లోంచి మిగతా మూడు తీయబోయాను....
 ఇంతలో రైలు నెమ్మదిగా కదిలింది... అప్పి దిగేశాడు...
 "ఘా! ఏమ్మనుమలండి" కష్టం విలువ తెలియని మరాజులు మిరు న్యాయం ఏమనుకుంటున్నారో అంతే తీసుకుంటున్నా! మిగతా యీ రెండు రూపాయలు మిరే వుంచేసుకోండి.... పొట్టి కొట్టే వాడెవడూ బాగుపడడు బాబూ!" అంటూ కిటికీలోంచి ఓ రెండు రూపాయల నోటును మా సిట్ల వైపు విసరేసి వెనక్కి తిరిగి వెళ్ళిపోయాడు అప్పి...
 ఆశ్చర్య పోవటం మా పంతయినా...
 మాకు కష్టం విలువ తెలియదా? మేము శ్రమశక్తిని దొచుకున్నామా? అప్పి 'నిజాయితీకి' శ్రమ విలువను ఆపాదించి లేక పోయామా? ఎవరిని ఎవరు దొచుకుంటున్నారు? ఎక్కడుంది పొఅపాటు....?

స్వర్గం - నరకం

ఇంటి తలుపు తీశా
 బొసినప్పుల్లో వావ
 సిరివెన్నెల కురిపిస్తూంది
 స్వర్గం కనిపించింది!

పక్కనే తల్లి
 పొయ్యి మిద ఎసరపెట్టి
 చారెడు నూకల్ని చాటలో ఏరుతుంది
 నరకం కనిపించింది!

స్వర్గానికి
 నరకానికి
 ఒకటి ద్వారం!

- అడిగో పుల వెంకటరత్నమ్

అప్పి పడుతున్న కష్టాన్ని చూసి యింకో రెండు రూపాయలు అదనంగా యివ్వాలనుకున్న నేను, కనీసం మాట ప్రకారం కూలీదబ్బు "ఏడు" కూడ పూర్తిగా ఎందుకు యివ్వలేక పోయాను....
 ఎంటి? మరి.... శ్రమ శక్తిని అవకాశ వాదం దొచు కుంటూంటే యింకెం చెప్పను? నా కళ్ళకింద పడ్డ అప్పి విసిరిన ఆ రెండు రూపాయల నోటు, ఉవ్వెత్తున పీచిన గాల్లోంచి పై కెగిరి.... కిటికీ ముందు రెండు గిరికిలు కొట్టి బయటకు తుర్రుమంది...
 ఈ సారి నిజంగా ఆశ్చర్య పోయాను....
 శ్రీనివాసన్ యివేమి గమనించనట్లు సిగరెట్ పిలుస్తూ, 'ది ప్యాన్ క్లబ్'లో మునిగి పోయి వున్నాడు....